

CE

SCURTĂ

E

VARA

Același tip de raționament răsturnat care îngăduie ca obiectele mai puțin costisitoare să fie urite și de proastă calitate se manifestă în teatru punind în circulație — pe baza unor piese mai ușurele, fără prea mari pretenții filozofice — spectacole „produse de serie”, în care, după o contabilitate bizară, se investeste cât mai puțină fantezie, cât mai puțin talent, cât mai puțin ambiții! Momentul solemn al deschiderii stagiunii a fost marcat, la Teatrul „C. I. Nottara”, de premiera comediei „Ce scurtă e vara!” de Maria Földes. După un vibrant „cuvânt de deschidere” asupra calității relației dintre creator și spectator și a nobililor exigențe ale acestuia din urmă, rostit de dramaturgul Horia Lovinescu, directorul teatrului, cortina s-a ridicat și am avut prilejul să admirăm o tipică reprezentare de amatori. Un decor pictat — „marea” —, niște costume care izbuteau cu succes să ridiculizeze actorii și să urîtească actrițele (frumoase!), — scenografia, Lidia Radian

—, o bandă sonoră cu zgomote de valuri, țipete de pescăruși, etc., și o regie, vai, o regie... Lipsit de inițiativă în fața unor lungimi și naivități ale textului — care ajunge să spună ce are de spus numai după o serie de digresiuni lirizante —, Mircea Avram s-a mulțumit să plimbe cuplurile prin scenă după un desen de mișcare monoton și elementar; actorii sînt puși să dialogheze școlărește, fiecare după o „curbă sonoră” dată. Firește că, în aceste condiții, modesta substanță a piesei — care avea nevoie, pentru a trece rampa, să fie servită de o reprezentare inspirată, alertă, plină de farmec și poezie — se diluează și mai mult, sentențiozitatea unor replici sună pueril. N-am regăsit eleganța bineștiută a Eugeniei Bădulescu, nici verba deșteaptă a Andei Carol, nici ironia lui Constantin Brezeanu...

...Un spectacol prost e un spectacol prost, și nimic mai mult. Dar se întâmplă prea des ca întreprinderi submediocre să fie acoperite de pretextul „largii accesibilități”, al caracterului direct, popular. Așa că e nevoie s-o spunem: teatrul e o artă democratică, și nu există nimic mai nedemocratic decît proasta calitate. Ca să revenim la punctul de plecare: femeile care îmbracă rochiile urite și se mișcă între obiecte urite încep, încetul cu încetul, să piardă din grația naturală, să „se adapteze”; iar spectatorilor cărora le vom oferi desori teatru „prost făcut” le vom atrofia bunul-gust, cultivat cu atîta trudă.

I. P.

O NOUĂ PIESĂ...

...anunță, sau mai bine zis, lasă să i se anunțe, Aurel Baranga. Se va numi Simfonia patetică, și va fi a douăzecea a bibliografiei sale și a lanțului de succese, care este, de aproape douăzeci și cinci de ani, cariera sa.

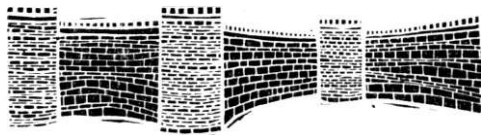
Mai mult decît atît, Aurel Baranga nu vrea să spună nimic, cu privire la cea mai recentă operă a sa, stirînd astfel, prin tăcerea modestă, curiozitatea nenumăraților săi cititori și spectatori.

Curiozitate pe care, sperăm, o vom satisface noi, publicînd Simfonia patetică într-un viitor apropiat.

...ȘI UN NOU
DRAMATURG

Prozator robust și plin de culoare, premiat de două ori de Uniunea Scriitorilor, — pentru volumul de nuvele „Cantonul părăsit” și pentru romanul „Îngerul a strigat” — Fănuș Neagu se bucură în rîndul cîuitorilor de popularitate și prețuire, datorate nu numai volumelor amintite, ci și articolelor și eseurilor sale, apărute în presa literară, ca și bătăioaselor și spiritualelor sale cronici sportive. Fănuș Neagu, scriitor setos de experiență, atacă mereu noi domenii. După o incursiune în lumea cinematografiei (vezi, filmele semnate împreună cu Nicolae Uelea și Vintilă Ornaru: „Ureimea zăpezilor” și, respectiv, „Lumina de iulie”), iată-l că nu rezistă ispitei teatrului și scrie o piesă: Echipa de zgomote. El se alătură astfel celorlalți prozatori, care s-au lăsat atrași de luminile rampei: Marin Preda, Eugen Barbu, Teodor Mazilu, Marin Sorescu, Radu Cosașu, Ion Băieșu și alții.

Revista noastră speră să-i publice piesa de debut într-unul din caietele viitoare.

văzuți de Ross

A DOUA NAȘTERE A LUI BIRLIC

În urmă cu 35 de ani, în coloanele unui ziar cu data de 25 octombrie se putea citi următorul anunț: „Astă seară se deschide Teatrul Vesel, cu premiera farsei Birlic, adaptare de Tudor Mușatescu și Sică Alexandrescu după Arnold și Bach. Ansamblul cuprinde un număr de verificăți actori de comedie, în frunte cu doamna Tantză Cutava Barozzi, strălucita comediantă, și domnul Mișu Fotino, valorosul comediant, amândoi în deajuns de cunoscuți publicului. Alături de ei, primele roluri vor fi jucate de doam-

nele: Anny Capustin, Nora Piacentini și Maria Uwawrina și de domnul Grigore Vasiliu, Chr. Etterle și Romeo Lăzărescu”.

Piesa, un vodevil oarecare, (deși adaptarea — așa cum am văzut — purta girul a doi cunoscuți și apreciați oameni de teatru) nu avea, și nici nu putea să însemne ceea ce se cheamă un „mare moment de teatru”. Apariția în distribuția ei — într-un rol principal — a unui actor pînă atunci prea puțin cunoscut, Grigore Vasiliu, nu spunea, de asemenea, mai nimic publicului bucureștean. Dar, aflată într-o fericită conjunctură a Constelației Comediei, seara aceea avea să rămînă totuși memorabilă. Cei care au asistat la spectacol (și au ris — așa cum spunea un cronicar teatral de atunci — „pînă la exasperare și pînă la crampe”) au fost martorii care au înregistrat apariția unui original actor, care „iradia” comicul în chip spontan, la simpla apariție în scenă. Parcele care au prezidat această naștere au predestinat acestui actor, cu care — s-a mai spus — natura vrînd să fie vitregă a fost de o mare mărinimie, un triumf nebănuit. După cum seniorii medievali își adăugau la titluri numele ducatelor și comitatelor pe care le cucerău cu forța armelor, Grigore Vasiliu avea să anexeze la numele său pe cel al piesei, ce avea să-l consacre. Și de atunci, nimeni nu l-a numit altfel decît Birlic.

Piesa a cunoscut un lung șir de spectacole. O dată cu ultima cădere de cortină ea a dispărut ca un fum, iar din norul de fum, ca în aparițiile de legendă, Birlic a rămas singur pe scindurile scenei, rostogolindu-și ochii mari și mirați în toate părțile: un omuleț bonom, cu timidități și gesturi oprite la jumătate, cu explozii de uimire, cu revolte neluate de nimeni în seamă, cu candori comice autentice, cu farmec comic neîntrecut.

Lată că, după 35 de ani, la începutul acestei stagiuni, eroul vrea să-și retriască propria geneză. Rememorează puținele replici pe care trebuie să le fi uitat, strînge în jurul său cîțiva colegi de generație și alți cîțiva mai tineri și, transformat în regizor ad-hoc, reconstituie legenda. La prima bătaie de gong, Grigore Vasiliu își regăsește verva de odinioară (dacă cumva a pierdut ceva din ea de-a lungul anilor) și evocă, cu emoția debutului și maturitatea talentului, momentul consacării sale. Iar Teatrul „Constantin Tănase” pe scena căruia se petrece acest eveniment cunoaște satisfacțiile pe care le încercase, la vremea lui, Teatrul Vesel, cele ale spectacolului cu casa închisă.

I. R.

Vasilica Tastaman și Birlic în spectacolul de la Teatrul „Tănase”

